

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Херсонського
державного університету
06 травня 2021 р. № 555-Д

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук в
Херсонському державному університеті

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Херсонському державному університеті (далі – Положення) визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та четвертому (науковому) рівнях вищої освіти. З метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та доктора наук відповідно (далі – здобувачі).

1.2. Законодавчо-нормативне забезпечення:

- Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII «Про освіту»,
- Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту»,
- Закон України від 18 грудня 2019 р. № 392-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти»,
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»,
- Постанова Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»,
- Постанова Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 р. № 283 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261»,
- Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 979 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 р. № 567 і від 6 березня 2019 р. № 167,
- Статут Херсонського державного університету.
- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті, а також інші нормативно-правові документи Херсонського державного університету

1.3. Проведення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Університеті відбувається на умовах отримання відповідної ліцензії згідно діючого законодавства.

1.4. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми навчання становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.

1.5. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі Херсонського державного університету (далі – Університет) здійснюється:

- за рахунок державного замовлення за денною, вечірньою або заочною формами

навчання в аспірантурі або поза аспірантурою (для осіб, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті);

– за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб за денною, вечірньою або заочною формами навчання в аспірантурі або поза аспірантурою (на умовах контракту, зокрема, за кошти грантів, отриманих Університетом на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

1.6. Кількість здобувачів ступеня доктора філософії, підготовка яких здійснюється за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб, визначається ліцензійним обсягом підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва за відповідною спеціальністю.

1.7. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

- у докторантурі Університету за очною (денною) формою навчання;
- шляхом самостійної підготовки наукових досягнень до захисту.

1.8. Докторантура з відповідної спеціальності відкривається за рішенням вченої ради Університету, затверджується наказом ректора за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій спеціальності та ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Підстави для відкриття докторантури перевіряється Міністерства освіти і науки України під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

1.9. Для врегулювання відносин між докторантом, аспірантом та Університетом укладається договір. Особи, які зараховані до докторантури та аспірантури Університету, незалежно від форм навчання та фінансування, складають угоду до початку підготовки.

2. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ І ДОКТОРАНТІВ

2.1. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти та докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Університеті;
- отримання методичного та змістовного наукового керування (консультування) щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів – на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками в разі призначення вченою радою Університету двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність згідно з законодавством. Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії. Такі особи не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти;
- трудову діяльність, у вільний від навчання час та відповідно до законодавства України;

– академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства, у т.ч. за станом здоров'я (за наявності довідки або листка непрацездатності із зазначенням необхідності тривалого лікування), за сімейними обставинами (при наявності документального підтвердження причин) за умови відповідного рішення кафедри, вченої ради факультету, вченої ради Університету), у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Для своєчасного оформлення академічної відпустки аспірантом або докторантом подається: заява на ім'я ректора, погоджена науковим керівником або консультантом, завідувачем кафедри, завідувачем відділу аспірантури та докторантури, першим проректором; документ (запрошення, лікарняний лист, свідоцтво про народження дитини тощо) на підтвердження причини для надання академічної відпустки або переривання навчання.

Максимальна тривалість академічної відпустки встановлюється до одного року. Надання академічної відпустки оформлюється відповідним наказом ректора із зазначенням підстави надання відпустки та її терміну.

За весь період навчання аспірант або докторант може скористатися правом на академічну відпустку, як правило, один раз.

2.2. Аспіранти і докторанти повинні виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, передбачені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:

– виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично у визначені терміни звітувати про його виконання на засіданні кафедри Університету, проходити співбесіди у першого проректора.

– подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) або у вигляді дисертації або опублікованої монографії, чи за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів);

– дотримуватися принципів академічної доброчесності, кодексу академічної доброчесності здобувача вищої освіти, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії).

2.3. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі Університету за кошти державного бюджету і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури чи докторантури за кошти державного бюджету лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

2.4. Покладення Університетом на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних із виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

2.5 Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

3. ПРИЙОМ ДО АСПРАНТУРИ

3.1. Вступ до аспірантури Університету здійснюється на конкурсній основі відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти», чинний на рік вступу, та Правил прийому до Університету.

3.2. Правила прийому до аспірантури затверджує вчена рада Університету на основі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному вебсайті Університету. Правила прийому до Університету діють протягом календарного року.

3.3. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту освітнього ступеня магістра або спеціаліста. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами прийому до Університету. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до складання вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому до Університету.

3.4. Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, повинен включати: заяву вступника, копію диплома магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації); у разі потреби документ про визнання особи органами медико-соціальної експертизи особою з інвалідністю.

У Правилах прийому до аспірантури Університету визначається додатковий перелік документів, обов'язкових для допуску до вступних випробувань. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступних випробувань на рівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складання ним вступних випробувань та прийняття вченою радою Університету рішення про визнання його диплома.

3.5. Вступні випробування до аспірантури Університету включають: вступний іспит зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності); вступний іспит з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови сертифікатом тестів TOEFL (Test of English as a Foreign Language), або IELTS (International English Language Testing System), Cambridge English Language Assessment, або сертифікатом Pearson Test of English (PTE); німецької мови сертифікатом Deutsches Sprachdiplom (DSD), Österreichisches Sprachdiplom Deutsch (ÖSD), Goethe-Zertifikat B1 або Goethe-Zertifikat B2; французької мови сертифікатом DELF/DALF або іншим сертифікатом, відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти рівня не нижче B 2 звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом; інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень).

3.6. Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

3.7. Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахунку результатів конкурсу визначається у Правилах прийому до Університету. Відповідно до Правил прийому до Університету особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності)

ніж та, що зазначена в дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Університету протягом одного календарного року.

3.8. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три – п'ять осіб, що призначаються наказом ректора Університету.

До складу предметних комісій включаються кандидати наук (доктори філософії) та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших закладів вищої освіти (наукових установ), з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, та/або про спільне виконання освітньо-наукової програми, або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою, узгодженою між закладом вищої освіти і науковою установою.

3.9. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому до Університету. Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора Університету, який оприлюднюється у визначеному порядку.

3.10. Вступники до аспірантури, які не пройшли за конкурсом на навчання за кошти державного бюджету, можуть бути рекомендовані Приймальною комісією до зарахування на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб.

3.11. Здобувачеві ступеня доктора філософії одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора Університету призначається науковий керівник з числа науково-педагогічних працівників з науковим ступенем доктор наук або, за рішенням вченої ради Університету, як виняток, – кандидат наук (доктор філософії).

3.12. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою Університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

3.13. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасно наукове керівництво (консультавання), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь кандидата наук (доктора філософії), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівнику відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження.

Рішенням вченої ради Університету аспірантові можуть бути призначені два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

3.14. Рішення про зміну керівника приймає вчена рада Університету на підставі заяви аспіранта та рішення кафедри з обґрунтуванням причин.

4. ПРИЙОМ ДО ДОКТОРАНТУРИ

4.1. Вступ до докторантури Університету здійснюється на конкурсній основі відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти», чинний на рік вступу, та Правил прийому до Університету.

4.2. Прийом до докторантури здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь кандидата наук (доктора філософії), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема, публікації в міжнародних журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

4.3. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури, визначається Правилами прийому Університету. Перелік повинен включати, зокрема: письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним працівником Університету, зі згодою бути науковим консультантом у разі його вступу до докторантури; копію диплома кандидата наук або доктора філософії.

У Правилах прийому до докторантури Університету може бути визначений додатковий перелік документів, обов'язкових для вступу в докторантуру.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу на рівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення вченої ради Університету щодо зарахування такого вступника до докторантури вчена рада Університету одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови вчена рада Університету надає вступникові обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

4.4. Вчена рада Університету на підставі рішення приймальної комісії та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника, приймає рішення про зарахування до докторантури. Рішення вченої ради Університету вводиться в дію відповідним наказом ректора, в якому докторантові призначається науковий консультант з числа штатних науково-педагогічних працівників Університету зі ступенем доктора наук з відповідної спеціальності.

4.5. Вступники до докторантури, які не пройшли за конкурсом на навчання за кошти державного бюджету, можуть бути рекомендовані вченою радою Університету до навчання за кошти фізичних або юридичних осіб.

4.6. На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження на одного докторанта.

5. ЗАГАЛЬНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ В АСПІРАНТУРІ ТА ДОКТОРАНТУРІ УНІВЕРСИТЕТУ

5.1. Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми та проведення власного наукового дослідження. Підготовка в докторантурі передбачає виконання особою індивідуального плану докторанта та завершення роботи над науковим дослідженням з оформленням його результатів у вигляді дисертації або опублікованої монографії (або за сукупністю статей). Обов'язковою складовою освітньо-наукової програми аспіранта та індивідуального плану докторанта є підготовка та публікація наукових статей.

5.2. Індивідуальний план освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та індивідуальний план докторанта, в якому визначаються зокрема зміст, строки виконання та обсяг наукової роботи, а також фіксуються результати їх виконання, є обов'язковим до виконання здобувачем ступеня доктора філософії або доктора наук і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Індивідуальний план освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та індивідуальний план докторанта погоджується здобувачем наукового ступеня з його науковим керівником (консультантом) та затверджується рішенням вченої ради Університету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача на навчання до Університету.

Здобувач має право змінювати індивідуальний навчальний план за погодженням з науковим керівником, на підставі рішення кафедри та вченої ради факультету, які ухвалюються відповідно до наданого аспірантом обґрунтування.

5.3. Здобувачі ступеня доктора філософії та доктора наук звітують про перебіг виконання індивідуального плану наукової роботи двічі на рік.

5.4. Звітування про виконання індивідуального плану наукової роботи та щорічна атестація здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук відбувається на засіданнях кафедр у формі фахових наукових семінарів. Затвердження результатів роботи здійснюється на засіданнях вчених рад факультетів з представленням результатів роботи у відповідні терміни: звіт за півріччя навчання – у травні, річний звіт – у вересні.

5.5. Результатом щорічної атестації здобувача та докторанта за звітний рік підготовки є такі звітні документи:

- письмовий звіт про виконання індивідуального плану наукової роботи за відповідною формою;
- список опублікованих праць з теми дисертаційної роботи за відповідною формою;
- заповнений індивідуальний план за звітний період;
- заплановані заходи щодо проведення власного наукового дослідження на наступний рік підготовки;
- витяги з протоколу засідання кафедри та вченої ради факультету про атестацію з визначенням рівня виконання індивідуального плану за звітний період («з випередженням» / «повністю» / «частково»);
- висновок наукового керівника (консультанта) з оцінкою роботи аспіранта / здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану (випускний курс).
- витяг з протоколу засідання кафедри про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації аспіранта / здобувача (випускні курси).

5.6. За результатами річного звітування й на підставі рішення засідання кафедри та вченої ради факультету наказом ректора аспірант, здобувач, докторант вважається таким, що успішно виконує індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план та переводиться на наступний рік підготовки.

5.7. Підготовка в аспірантурі та докторантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

5.8. Аспірант або докторант, який захистив дисертацію до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, має право за власною заявою бути відрахованим з аспірантури або докторантури та за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті Університету на відповідний календарний рік;

- отримати оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі.

Якщо здобувач захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду науково-педагогічного працівника в Університеті, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

5.9. Підстави для відрахування аспіранта або докторанта:

- завершення навчання за відповідною освітньо-науковою (науковою) програмою;

- власне бажання;

- переведення до іншого закладу вищої освіти;

- невиконання індивідуального плану освітньо-наукової програми доктора філософії або індивідуального плану докторанта без поважних причин;

- порушення строків виконання навчального плану та індивідуального плану без поважних причин, передбачених законодавством;

- порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та аспірантом, докторантом, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

- інші випадки, передбачені законодавством.

6. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

6.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Університету здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджується вченою радою Університету окремо для кожної спеціальності.

Здобувачі проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом, який складається з освітньої та наукової складової: з індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

6.2. Відповідальність за якість реалізації освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти несуть гарант та група забезпечення освітньо-наукової програми.

Кваліфікаційні вимоги, функції, права та обов'язки гаранта освітньої програми та членів групи забезпечення визначаються Положенням про гаранта та групу забезпечення освітньої програми в Херсонському державному університеті.

6.3. Протягом строку навчання в аспірантурі здобувач зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та

інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової і педагогічної діяльності, пройти аспірантську практику, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, і захистити дисертацію.

6.4. Основними нормативними документами, що визначають зміст освітнього процесу підготовку докторів філософії є освітньо-наукова програма та навчальний план.

Структура освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії, порядок її розроблення, перегляду та оновлення здійснюється відповідно до Положення про освітню програму в Херсонському державному університеті.

Навчальний план підготовки в аспірантурі містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС)), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Обсяги загального запланованого часу вивчення освітніх компонент за всіма формами навчання є однаковими.

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Для всіх освітніх компонент/навчальних дисциплін освітньо-наукової програми розробляються навчально-методичні комплекси дисципліни, у тому числі, силабуси.

Структура навчально-методичного комплексу та силабусу визначаються Положенням про навчально-методичний комплекс дисциплін кафедри ХДУ та Положенням ХДУ про силабус навчальної дисципліни / освітньої компоненти.

6.5. Академічна документація організації освітнього процесу підготовки доктора філософії включає:

- особову справу здобувача ступеня доктора філософії,
- індивідуальний план роботи аспіранта,
- відомості обліку успішності аспірантів,
- журнал обліку роботи академічних груп аспірантів,
- розклад занять, заліково-екзаменаційних сесій.

6.6. Усі здобувачі ступеня доктора філософії, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені освітньо-науковою програмою аспірантури Університету й індивідуальним навчальним планом здобувача.

6.7. Система оцінювання в університеті відповідає вимогам Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, розглядається як інструмент визнання успішного завершення здобувачем освіти обов'язкових видів навчальної діяльності й досягнення програмних результатів навчання за окремими освітніми компонентами/навчальними дисциплінами і освітньою програмою загалом.

Особливості оцінювання різних форм контрольних заходів регламентується Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Для організації проведення підсумкового контролю відділ аспірантури та

докторантури відповідно до навчальних планів підготовки докторів філософії складає на кожен семестр розклад заліків та екзаменів, що затверджує перший проректор.

6.8 Вивчення аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ).

Вчена рада Університету має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи кількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури, відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету.

Здобувач, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, міжнародним сертифікатом мовного іспиту на рівні C1, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури як таких, що виконані в повному обсязі;

- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

6.9. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

6.10. Для затвердження теми дисертації здобувач після консультації з науковим керівником подає на кафедру обґрунтування теми дисертації (за встановленою формою), яке розглядають члени кафедри – фахівці з відповідної наукової спеціальності. За результатами виступу аспіранта щодо обґрунтування і затвердження теми та обговорення її на засіданні кафедри ухвалюється відповідне рішення.

За умови затвердження теми дослідження на кафедрі здобувач подає до вченої ради Університету (не пізніше, ніж за 10 днів до її засідання) витяг з протоколу засідання кафедри про затвердження теми дисертації та текст обґрунтування теми дослідження.

6.11. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації, відповідно до Положення про атестацію здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктора філософії у разових спеціалізованих вчених радах Херсонського державного університету

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

6.12. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, відрахований з Університету до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою з поважних причин, має право на поновлення на навчання у межах ліцензованого обсягу спеціальності.

Поновлення на навчання аспірантів, відрахованих з Університету або яким надано

академічну відпустку, а також переведення здобувачів вищої освіти здійснюються, як правило, у канікулярний час.

Відрахування та поновлення аспіранта здійснюється за наявності заяви на ім'я ректора, погоджену науковим керівником, завідувачем кафедри, завідувачем відділу аспірантури та докторантури Університету, першим проректором, головою Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Університету.

У випадку непоновлення аспіранта після закінчення строку академічної відпустки, особа відраховується датою закінчення відпустки.

6.13. Переведення аспірантів з іншого закладу вищої освіти (наукової установи), незалежно від форми навчання, до Університету здійснюється за згодою керівників (ректорів) обох закладів (установ) при наявності вакантних місць ліцензійного обсягу.

Для оформлення переведення аспірант подає на ім'я керівника закладу вищої освіти (наукової установи), в якому навчається, заяву про переведення, та, отримавши письмове підтвердження згоди, подає цю заяву ректору Університету.

При позитивному розгляді заяви аспірант допускається до навчання наказом ректора Університету, а до закладу вищої освіти (наукової установи), у якому аспірант навчався раніше, направляється запит щодо його особової справи, яка надсилається протягом тижня на адресу Університету. Після отримання особової справи видається наказ ректора про зарахування аспіранта та призначається науковий керівник з числа науково-педагогічних працівників Університету.

6.14. Диплом доктора філософії видається Університетом особі, яка успішно виконала відповідну освітньо-наукову програму та пройшла атестацію у постійно діючій або разовій спеціалізованій вченій раді Університету.

Обов'язковою частиною диплома доктора філософії є додаток до диплома (за формою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 25 січня 2021 року № 102)

Документи про вищу освіту для осіб, які навчаються за державним замовленням, виготовляються університетом за рахунок коштів державного бюджету, а для осіб, які навчаються за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб, вартість документів про вищу освіту включається у вартість навчання.

Інформація про видані дипломи вноситься до ЄДЕБО, засади функціонування якої визначаються законодавством.

6.15. Здобувач, відрахований з Університету до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, отримує академічну довідку встановленого зразка, що містить інформацію про перелік виконаних освітніх компонентів, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

7. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У ДОКТОРАНТУРІ

7.1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури Університету.

7.2. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукової роботи, а також фіксуються результати їх виконання. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

7.3. Протягом строку перебування в докторантурі докторант повинен подати до постійно діючої спеціалізованої вченої ради результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується Міністерством освіти і науки України.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, науковій доповіді за сукупністю статей) повинен представити узагальнення самостійно проведених оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

7.4. Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

7.5. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в Університеті. Якщо в Університеті не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти (наукової установи) за клопотанням Університету або за заявою докторанта.

7.6. Відрахування та поновлення докторанта відбувається: за наявності заяви на ім'я ректора, погодженої з науковим консультантом, завідувачем кафедри, завідувачем відділу аспірантури та докторантури Університету, головою Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету; за рішенням вченої ради Університету.

8. ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

8.1. Особи, які професійно проводять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті, мають право за рахунок бюджетного фінансування здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці. Особи, які не ведуть наукову, педагогічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті, можуть здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії виключно за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб.

Такі особи прикріплюються строком до п'яти років з освітньо-наукової програми, за якою Університет має ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Університеті передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми і навчального плану аспірантури згідно із затвердженими у визначеному порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи і публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

8.2. Особам, які прикріплені до Університету для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, за необхідності призначається науковий керівник з числа науково-педагогічних працівників Університету з науковим

ступеням доктора або кандидата наук (доктора філософії).

8.3. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Університеті та має право:

– продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у закладі вищої освіти (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким закладом вищої освіти (науковою установою);

– вступити до аспірантури закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття відповідного ступеня заочною або заочною формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

8.4. Підготовка осіб, прикріплених до Університету з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, здійснюється відповідно до 2 розділу цього Положення.

8.5. Особи, які претендують на здобуття наукового ступеня доктора філософії, повинні мати вищу освіту освітнього ступеня спеціаліста або магістра.

8.6. Для прикріплення з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою науково-педагогічний або науковий працівник у встановлений термін подає на кафедру, що здійснюватиме підготовку здобувача, розгорнуту наукову пропозицію. Протягом двох тижнів з дня надходження розгорнутої пропозиції кафедра на своєму засіданні заслуховує наукову доповідь претендента на зарахування на навчання поза аспірантурою. Здобувач подає висновок кафедри до відділу аспірантури та докторантури разом з визначеними документами.

8.7. Прикріплення здобувача відбувається наказом ректора університету, в якому здобувачеві призначається науковий керівник з числа штатних науково-педагогічних працівників Університету із науковим ступенем.

8.8. Прикріплення до Університету відбувається не частіше двох разів на рік у визначені регламентом роботи Університету терміни.

8.9. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження.

Завідувачка відділу

аспірантури та докторантури

Дата 26. 04. 2021

 Алла ЦАПІВ

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор

Дата 26. 04. 2021

 Сергій ОМЕЛЬЧУК

Керівниця
Керівниця юридичного відділу

Дата 26. 04. 2021

 Ксенія ПАРАСОЧКІНА